

SIMION GHINEA VRANCEA

DESTIN MIORITIC

„PE-UN PICIOR DE PLAI
PE-O GURĂ DE RAI“

POEZII

SIMION GHJREA VRARCEA

DESTIN
MORTAL

PE-UN PICIOR DE PLAJ
PE-O GURĂ DE RAI

POEZII

1997

La inceputul anilor '50 în zona ARCULUI CARPATIC, numită în vechime TARA VRANCEI sau REPUBLICA VRANCEI, a avut loc cea mai amplă răzmerită din ROMÂNIA împotriva ocupării bolșevice, când au fost antrenați zeci de sate de pe Valea Putnei, a Zăbalei și Șușilei.

Bâtrâni din Nereju

„...Ei au murit prin ogoare și râpi și prin șanțurile drumurilor, fără cruci la căpătâi, fără nume, fără lacrimi, fără glas cu clopote, fără cântec de Veșnică - Pomenire”.

VASILE PÂRVAN

Tărânci din Vrancea, vrednice urmașe ale râzeșilor

ÎN MEMORIA VRÂNCENIILOR CARE AU CAZUT ÎN LUPTELE DIN MUNTJ

Celula zace iarăși goală
doar întunericul și lanțul au rămas.
Parcă de-un veac aștept să se ivească zorii
În VECIUL TURN ca-n fiecare seară
PASAREA NOPȚII cobește solitară.

Învăluite într-o lumină orbitoare și ciudată
Ca din vechile icoane fantomele coboară
Sunt cei care au căzut în lupte altădată
Mă sperie ce văd și mă-nfioară.

O trecere de-o clipă sunt NEAMURILE toate
și la soroc, când la judecată se vor infățișa,
Al meu va sta cu fruntea sus,
că pe PÂMÂNTN-a făcut decât să îndeplinească voia Ta
din prea mare dragostea LUI pentru ISUS.

Si vesteala către Tără își ia zborul
Prefacem iute în aruncă de luptă
Vineală, zoje, coșca și lovorul

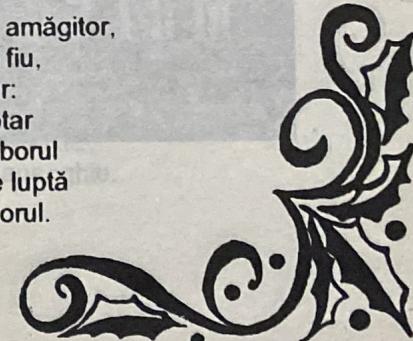

I

Sătui de vreme rea, posomorâtă,
Se mai îndură Cerul câteodată
Să ne trimită și câte-o zi de soare bland transfigurată,
Când nu se mai aude tropot de copite,
Şuier de săgeți și urlete de gloată.

De n-ar mai fi o zi ca asta,
Ce pare coborâtă de pe alt tărâm,
S-ar scufunda în desnădejde omul
Şi ţarina pârloagă ar rămâne
Şi nu ar mai rodi nici pomul:
N-ar mai avea răgaz de închinat
Şi ar muri și «veșnicia care s-a născut la sat».

Dar pacea pentru noi e fum amăgitor,
Veac după veac, din tată în fiu,
Ne urmărim destinul milenar:
Când se aprinde focul la hotar
Şi vesteau către Ţară își ia zborul
Prefacem iute în arsenal de luptă
Unealta: sapa, coasa și toporul.

„Măriei Sale Ștefan cel Mare,

binecuvântat de Papa de la Roma ca Atlet al lui Hristos și neînfricat apărător al Creștinătății”.

Marea Răzvrătire

Ungaria: săba, cosca și foboului
Peleacemur în teiu-năsealei să fulgi
Ca vesfăre căruie | săia îți ia spouni

II

**Mare Domn și mare Sfânt,
lașă totul la pământ
Că ne-a năpădit din nou păgânul
și din nou în Țara Vrancei
plâng și codrii și românul.**

De când au năvălit puhoi
hoardele din Răsărit la noi,
ba pe jos, ba de-a călare,
nespălați
și nemâncați
și ca naiba de spurcați,
Munții dăruiti de Tine.
Nu mai au nici o scăpare,
Codrii-s mistuiți de flăcări,
Noi de jale și durere,
Că suntem la grea încercare
și n-avem nici o putere.

Urcă-te degrabă-n șea
Calcă văi, calcă câmpie
și ne scapă de urgie.
Ascultă-ne Măria Ta,
Că și noi te-am ascultat, cândva,
Vara pe la SÂNTĂMĂRIE,
Când erai și Tu la ananghie.

Când erai și Tu și sunătoare

„Mărturie Săsească înălțată,

înălțată de Pacea de la Rombău și Hateg”

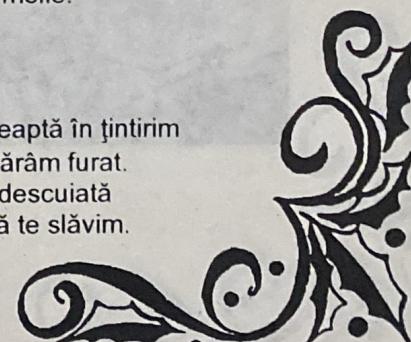
III

Din munții noștri noi am făcut sălașe pentru Zei
Cu vârfuri mai semețe ca OLIMPUL,
Mai bogate în har și mai cu temei,
Ca să strălucească și să înfrunte timpul.

Că asta i-a fost vrerea lui ZAMOLXIS,
să ne urcăm mai sus, mai către Cer,
Ca să ne împărtăşim noi primii din lumină
și să le-o dăm și altora dacă ne-o cer.

Ce altă minte ar gândi mai cu tărie
și cine altul Te-ar putea sluji,
Când noi din veac zidim o țară
și-i punem morții noștri temelie.

Vestalele fecioare te aşteaptă în țintirim
Cu focul sacru de pe alt tărâm furat.
E poarta Țării DOAMNE descuiață
să poți intra în grabă și să te slăvим.

IV

Destinul ei? Așa a fost să fie:
să nu-i mai intre în casă pețitori,
nici să-i apară mirele în prag
Ca să-i dea inelul pentru cununie.

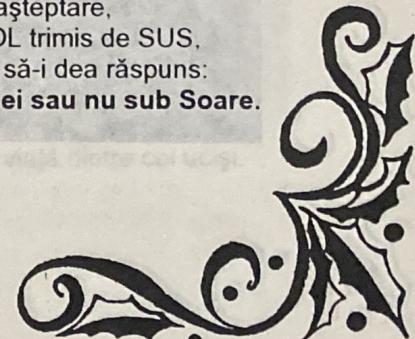
Când apele vuiesc și se mișcă munți
și tulnicele anunță marea cavalcadă,
Cea mai sfântă nuntă dintre nunți
e să te cununi cu moartea din baladă.

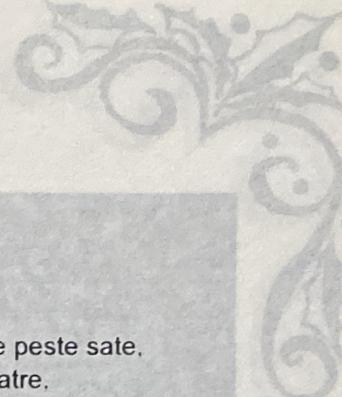
Când mișcă frunza în codrul adormit
și fluierul s-aude doinind pe deal la stână
Luceafărul cu luna-i logodit
Și ȚARA VRANCEI cu Cerul se împreună.

Ea tot mai speră: E în aşteptare,
să intre în celulă un SOL trimis de SUS,
să-i pună o-ntribare și să-i dea răspuns:
Dacă mai există Țara ei sau nu sub Soare.

Ca focul să devină să fie și înțeleță
E boala Țării DOMANE deschisă
se boală născă în drapă și să se slăbească

V

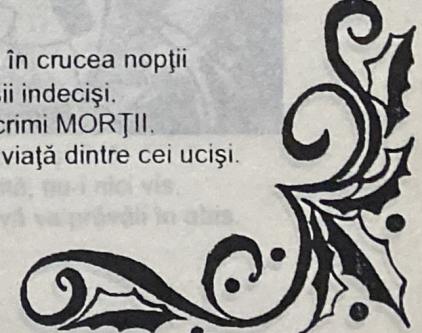
Oliniște de cimitir plutește peste sate,
de n-ar exista câinii ca să latre.
N-ai crede că-i aevea, ci un vis urât se află la mijloc,
Că viața în ȚARA MIORIȚEI s-a oprit în loc.

Nici clopotele nu se mai aud,
Nici candela nu mai arde în casă,
Un Dumnezeu nemilostiv și crud
a răstignit o Țară Sfântă care îi este credincioasă.

Seara tălăngile nu mai răsună,
Nici doina fluierului, nici chiotul zglobiu.
Doar câinii strânși în haită se mai zgâiesc la lună
și continuă într-o să urle a pustiu.

Ce te doare, e să vezi în crucea nopții
Câte-o fantomă cu pașii indeciși.
Cum își plânge fără lacrimi MORȚII.
Că-i singurul rămas în viață dintre cei uciși.

Nu i se poate crede că în lumea astăzi
Ar fi posibil să moară într-o cruce.

VI

Ducem ca SISIF în cârcă PIETROIUL
greu cât un munte ca Negoial
Când unul dintre noi să-l ducă nu mai poate
apar din umbră zeii și-i dau brânci din spate.

Privim cu ochii îngroziți genuea,
coborâm și urcăm spre nicăieri.
Dar noi tot mai așteptăm minunea
să scăpăm de zei demenții, batjocoritori.

Ne-au lăsat numai pielea și osul,
rânjesc și ne vorbesc cu *frumosul*...
distrându-se și bătându-și joc de noi:
«Nu mai aveți de îndurat
decât pân-la VREMEA de-APOI».

O, zei smintiți, cu absurda voastră legiuire,
născută în nepământene și obscure văgăuni,
«Clemență nu vă cerem, nici iertăciuni
Vom înălța doar spre ceruri rugăciuni».

Că Dumnezeul nostru
ne-a scos cândva din beznă la lumină
iar voi sunteți doar pulbere și tină:
Nu-i speranță neîmplinită, nu-i nici vis,
Arhanghelul la noapte vă va prăvăli în abis.

Că-i singurul răspuns în viață dințile cei noi și

VII

N-i-i plină ochi istoria de ieri:
de vânzători de frate, de trădări,
de IUDE n-am scăpat nici noi,
de când i-am declarat lui ANTICRIST război.

Azi râd în sinea lor, pe stradă,
râs vulgar, râs provocator,
Că le-a rămas pe mână CETATEA pradă.
fără lege, nici judecător.

De-atunci s-a întrebat lupta fratricidă
și ura cu blestem amestecată,
de-atunci a devenit lumea de măcel avidă
și de sângele vărsat ca niciodată.

Dar vom asedia CETATEA mincinoasă
și-i vom pune foc purificator,
să ardă mistuită de catran și de pucioasă,
ca SODOMA să dispară pentru vecii vecilor.

Apoi din cântece de bucurie
și din elanuri fără leac,
alta să zidim din temelie,
Solidă, să dureze peste veac.

*„La Valea Albă a pierit floarea boerimii moldovene“
Cronicarul*

VIII

La fiecare PAŞTI de SĂPTĂMÂNA MARE,
retras la mănăstire printre sfinții din altare,
se spovedește VOEVODUL cuprins de remușcare
și cere în genunchi umil iertare:

«**E**vina mea că Dumnezeu a vrut să fiu învins
Că singur m-am lăsat de patimă cuprins
M-am adresat SCHIMNICILOR din Chilii
și spus-a lor mi-a dat nădejde și tărrii.

Chiar maica mea mi-a dat sfat în miez de noapte
că-i mai frumos și creștinește să mori pentru dreptate:
Lovind dușmanul, Cetății tale îi dai puteri
și tu devii exemplul și speranța unei ÎNVIERI.

Edatoria noastră a fiecărui ins
cu sfînțenie să respectăm ceea ce din leagăn am deprins:
C-aşa-i de când e lumea lume,
să porți cu tine până la mormânt un chip și-un nume:
Că PĂMÂNTUL nostru își are LEGEA lui
și nu-i este îngăduit s-o încalce nimănuï».

ocai ștai în mijlocul lăzii
elenești năib măbiră ţe năib
ocai ștai în mijlocul lăzii

CĂ PAMANTUL - o legătură între lumea fizică și lumea spirituală
și un ierarh înseamnă o ținută însemnată

IX

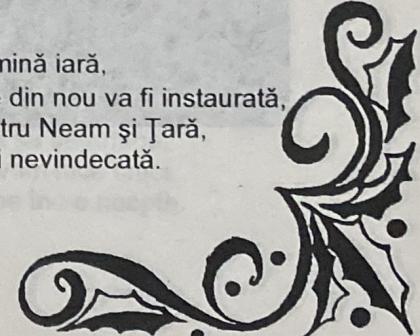
Ni-i sufletul ca negura ce se vede în zare
ca un amurg de soare prăbușit,
apar pe cer doar stele căzătoare
și câte un biet înger răstignit.

Se răspândise vestea printre noi,
apoi pe dealuri și prin sate și prin văi,
că i-ar fi prins pe ai noștri și i-ar fi dus la moarte,
Judecători cu suflete de piatră, nedrepți și răi.

Trec zilele și lunile și anii
și în lume ca roua dimineții toate trec,
dar de uitat nu ne-am uitat dușmanii
și nici pe morții noștri care nu se mai întorc.

Degeaba vrei Tu Doamne,
cu slava Ta să ne mângâi,
în sinea noastră lacrima-i fierbinte
de sărutul morții cel dintâi.

Se va umple cerul de lumină iară,
când mult aşteptată pace din nou va fi instaurată,
dar suferința noastră pentru Neam și Țară,
Va rămâne o rană în veci nevindecată.

X

Aici ne-au vrut dușmanii căpcăuni
- în ura lor turbată pentru noi -
prin grote ascunși, prin văgăuni,
nepământeană lume de strigoi.

Nu-i ochi în stare să străpungă
bezna care s-a lăsat în jur.
Doar pentru-o clipă luna o alungă,
cu chipul ei rotund și pur.

Când strecute prin tufișuri,
jivinele ne dau târcoale,
Fiorii morții ne trezesc din visuri
și punem mâna pe pistoale.

Când cerbii vor veni la râu,
ca în fiecare dimineață să se-adape,
Noi vom surâde și ne vom face cruci,
C-am mai trecut cu bine înc-o noapte.

XI

Nu ne-au lăsat decât piatră pe piatră
și dreptul de-a ofta,
și cenușa din vatră.
N-au decât și cenușa să ne-o ia,
că noi tot nu mai avem ce face cu ea.

Ne fuge parcă pământul de sub noi,
nu ne mai simțim parcă pe lumea asta,
parcă am aștepta Vremea de Apoi,
atât de mult s-a întins peste Țară năpasta.

Pe unde odinioară ne era casa,
vezi pretutindeni urme de pârjol
și prin grădină nici un pom,
Mai șuieră doar vântul ca-n Zilele Facerii,
când de nicăieri nu s-auzea țipenie de om.

Rătăcind prin munți, pribegi,
aşa ne prinse iarna, înotând prin zloată:
Vom mai renaște noi oare
din cenușa noastră proprie vreodată?

Vom mări lăunășele noi o să
din cehunește nosțile plăobile alăsoare.

XII

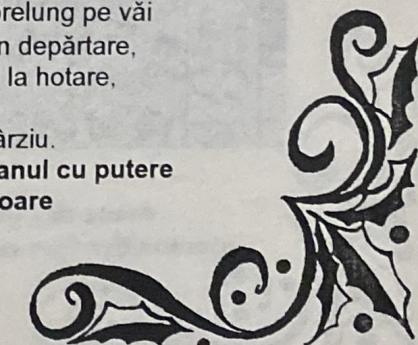
«Prin HRISOV DOMNEȘC vă dau în stăpânire,
munjii toți din jur cu drept de moștenire,
cu însorite plaiuri străbătute din belșug de ape,
Unde vin pe furiș sălbăticiumi să se adape.

A voastră-i Vrancea, cu tot ce are mai mănos,
cu care se fălește ȚARA mea de SUS și cea de JOS
și vreau ca omul în cuprinsul ei,
Să nu mai aibă parte de stăpâni mișei.

Mi-i sufletul plin de bunătate,
dar nu mă dau în lătuiri cu spada să împart dreptate,
Eu sunt năzuința voastră spre mai bine,
Și pentru voi mă rog și fac închinăciune.

Am de spus atâtea și nimic a cere,
știu că așteptați și voi ca și mine MAREA ÎNVIEREA,
știu că gândurilor mele vâlvătăi de foc,
O să le găsiți în sufletele voastre loc:

Când tulnicele vor suna prelung pe vâi
și focurile se vor aprinde în depărtare,
să știți că s-a iscat furtuna la hotare,
iar voi cu mic cu mare,
să alergați cât nu e prea târziu.
Că vreau să izbim dușmanul cu putere
și să-l prindem la strâmtoare
cât mai este încă viu».

XIII

Din văgăuni de munți s-au adunat la SFAT,
că le-au plecat în grabă flăcăii toți din sat:
Se deslănțuise vijelia la hotare
și VODĂ se afla la grea încercare.

Răsăreau stelele, una câte una,
stătuse vântul:
a stat și ploaia,
apoi a răsărit și luna.
Pe COZA, sus, strălucea lumina,
iar pe prispă torcea din caier,
TUDORA VRÂNCEOAIA,
vrednică, înțeleaptă,
icoană vie,
desprinsă parcă din Mitologie.

Ea l-a văzut pe Vodă în vis:
Era ca un ARHANGHEL coborât din PARADIS,
sta drept în șea pe cal călare
și dușmanii săi se îmbulzeau să-i ceară îndurare.

Apoi a venit și ziua cu ospăț și desfătare,
când liniștea în ȚARĂ iarăși s-a lăsat
și VODĂ după datină străveche,
Un nou lăcaș de închinăciune a înălțat.

Avură loc de la CRĂCIUN la POSTUL MARE,
și în vară iarăși pe la SÂNZIENE,
nunți feerice cu DAR și ZESTRE,
Cu FEȚI FRUMOȘI și ILENE COSÂNZENE.

**Vor dispare Regi și Împărați sub soare
Dar legendele vor rămâne în veci nepieritoare.**

«Un șonț este iernie
înălțată și mebrină. Iată te
care nu hibernală măzzi să ușoară
înălțată și mebrină. Iată te

XIV

Muntele ne-a fost din totdeauna,
ori TEMPLU sacru ori CETATE,
ori loc tainic pentru rugăciuni,
ori adăpost pentru cei ce vor
Un strop de libertate.

Tu, DOAMNE, ce planuri ai avut,
învăluite în mister ca de-atâtea ori,
în PEŞTERA sordidă să se nască,
FIUL TĂU printre păstori?

Pe munte, mai apoi ISUS,
se urcă cu ÎNVĂȚACEII SĂI,
să le vestească VESTE NOUĂ
deopotrivă și celor buni și celor răi.

Stă scris în vechile SCRIPTURI,
să urce unde vulturul străpunge zarea,
departe de tumultul mulțimilor imunde,
spre a-și desăvârși în liniște LUCRAREA.

S-a urcat și pe TABOR,
în plină vară,
unde are loc miracolul TRANSFIGURĂRII
Și pe Golgota,
când FARISEI și SADUCHEI,
Au hotărât să-l dea CRUCIFICĂRII.

De la legendă vor iată în zilele noastre
Vor dispărea Răul și împăratul săptămână

Au jocăfăt să-l dăs CRUCIGĂRIL
cănd FARISEI și SAUDHEI,
și be Gologea.

XV

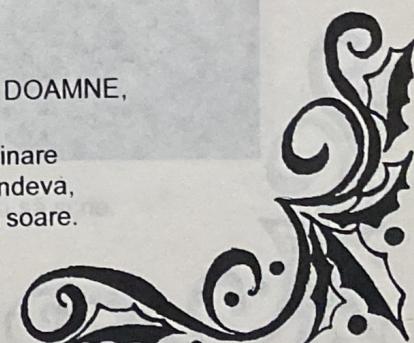
Care tâlhar
și-a găsit culcuș la noi în coșar?
Ce piază rea
se ține scai de țara mea?

Mama nu mai știe să descânte cum știa:
Altădată doar cu vrăji se ocupa.

Fă, mamă, uz de ele
și alungă duhurile rele.
Du-le val-vărtej ca vântul,
că ne-au otrăvit și cerul și pământul.

Așa cum azi arată Țara încătușată,
de parcă nu-i a nimănuia,
Un fior mă scutură din vise dintr-o dată
și-mi străpunge inima
pînă-n străfunduri ca un cui.

Să fac minuni ca tine, DOAMNE,
de-aș putea,
aș lua-o întreagă în spinare
și pe furiș aș duce-o undeva,
să-i găsesc alt loc sub soare.

și boiu să șnec-o nudea.
- și-i șnesece și i toc săp sose.

cer
Co
"20
leg

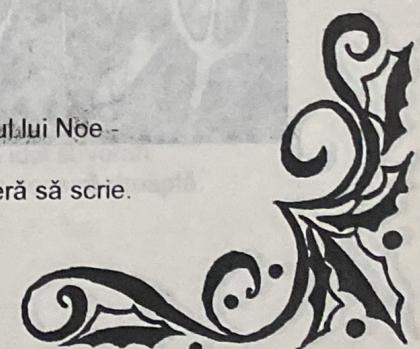
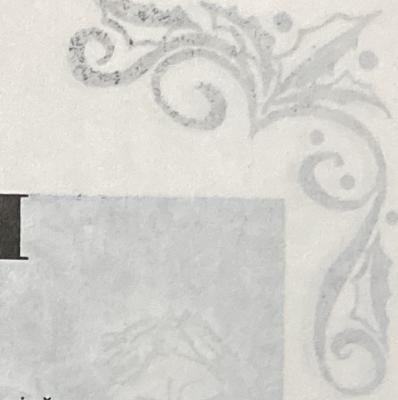
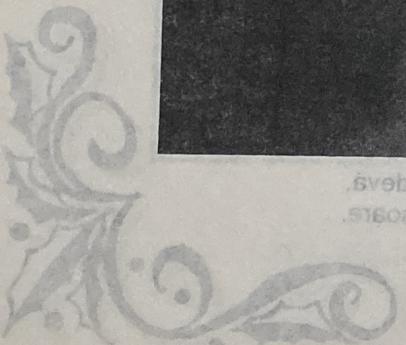
XVI

Trăiam departe de lumină,
iar eu mă mai credeam nemuritor,
uitasem că în lumea mea subpământeană,
îmi atâmă lanțul de picior.

Că m-am hrănit cu utopii,
Că aşa mi-a fost ursita pe pământ,
să mă bat fără-nacetare,
ca Don Quijotte cu morile de vânt.

Dar chiar dacă urcam în galaxii, mai sus de lună,
Cu gândul care mi s-a dat,
eu tot n-am uitat că omul are rădăcină
și fiecare are locul lui predestinat.

Așa am devenit poet:
în silă, de nevoie,
- Eram că după potopul lui Noe -
fără plaias și hîrtie
Când cei salvați uitaseră să scrie.

Când cei sălași înțelese să scrie
lărg biserice și pările

XVII

N-am fost noi mai netrebnici decât alții
și nici cu omenia noastră nu ne-am lăudat
Știam că stă scris în vechile Scripturi,
cum că trăim sub semnul unui anumit păcat.

Stăpâni peste ȚARA FĂRĂ de NOROC,
Ce păcate am comis noi oare,
de-a trebuit să rătăcim din loc în loc
Și mereu ca melcul cu casa în spinare?

Am tot așteptat aproape două mii de ani
Să ne facă Dumnezeu dreptate,
Dar când simteam că El nu ne mai iubește,
Am lovit noi singuri cu sete în nedreptate.

Să afli Tu, Doamne și întregul Neam,
Că, chiar de vom sfârși, ca Horia pe roată.
Noi am făcut din el un idol suveran
Și crez fanatic în lupta noastră dreaptă.

ce păreau slăbată Repta în rai

XVIII

Rămân în urma lor numai tăciuni și zgură
Pământul roditor devine o Sahară
Cimitirele ţin loc de arătură
Și Dumnezeu devine în gura lor ocară.

Din geruri aspre destinul ni se toarce
Și din vijelii sub cer întunecat:
Urgia, în bătut de soartă te preface
Și te simți în casa ta un exilat.

Te întreb, Doamne, de ce oare,
Nu ni-l trimiți a doua oară pe Isus,
Să scoată toți demonii din Rus
Și să-i arunce ca odinoară în Mare?

Trimite-ne un semn de încurajare,
spune-ne ce gânduri ai,
că MOARTEA cu coasa, cutreieră călare,
pe plaiurile noastre
ce păreau altădată rupte din rai.

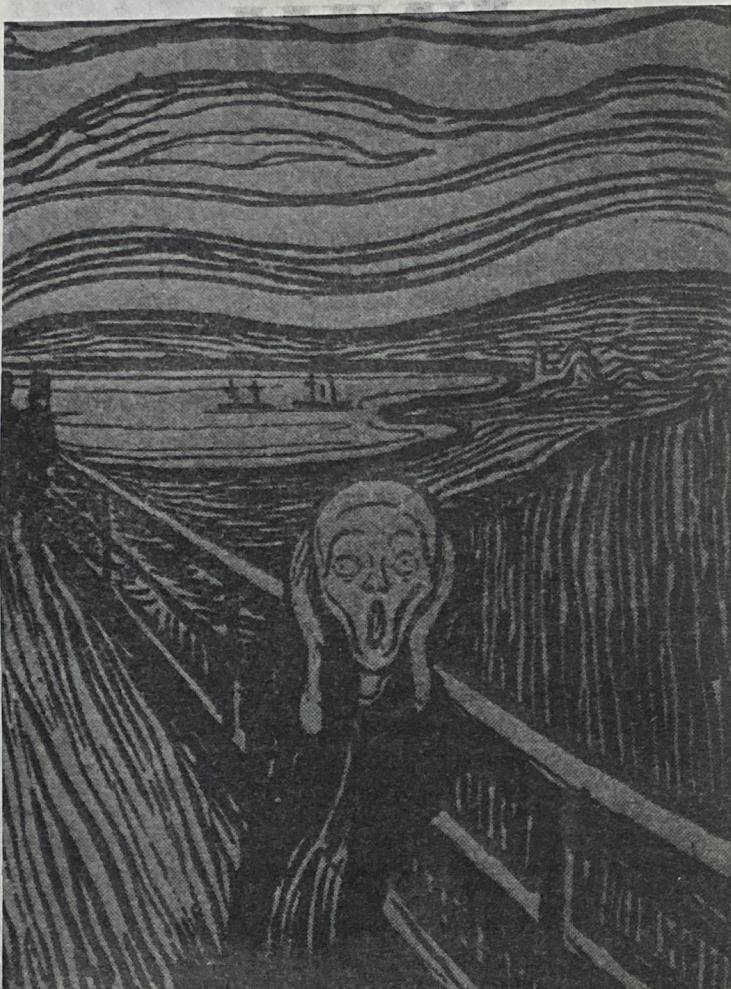
și cles lemnice în spatele unei case săsești

XIX

S-au adunat de prin spelunci CEI MARI
Să înșface fiecare prada
Pe cei flămânzi i-au dus la munci
Mânați din spate și tărâți în brânci.

Incepe o nouă eră necântată de poeți
Aşa ca-n biblicul exil din Babilon
Cu Viței de Aur și profeti.

Un zid absurd de FOC ȘI FIER
De lume ne desparte
Tipăm și cerem ajutor
Dar nimeni nu ne-aude, nimeni,
Nici măcar bunul Dumnezeu din Cer.

be bisericile noastre
ce pot sănătatea noastră din Ieri

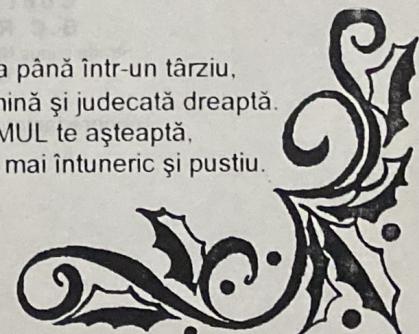
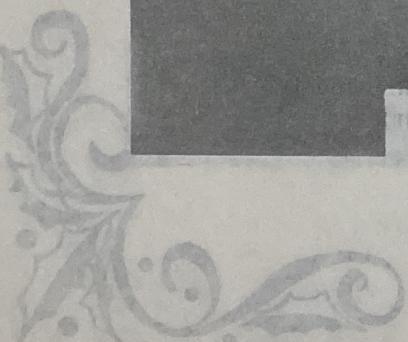
XX

Ne-ai aşezat în ȚARA FRUMUȘEȚILOR DE VIS.
Ca pe ADAM și EVA, cândva, în PARADIS,
Dar noi, netrebnici, porunca ce ne-ai dat-o,
Loviți de amnezie am uitat-o.

Pentru noi, de atunci, numai amar și chin,
ne-a ajuns din urmă, blestemul TĂU DIVIN.
Degeaba plângem și cerșim iertare,
Nu mai găsim la TINE îndurare.

Trăim în veac - ființe decăzute -
Cu nostalgia FRUMUȘEȚILOR pierdute.
Plătim zi de zi cu vîrf și îndesat
pentru păcatul că nu te-am ascultat.

Bătem mătănii noaptea până într-un târziu,
să ne aduci din nou lumină și judecată dreaptă.
Oropsit de soartă NEAMUL te aşteaptă,
Dar în jurul nostru e tot mai întuneric și pustiu.

XXX

BIBLIOTECĂ NAȚIONALĂ
A. I. Cuza (ANAH)
Biblioteca Națională „A. I. Cuza” din Iași
Telefon: 023-21.10.100

Editorialul a înaintat o parte din lucrările
din cadrul proiectului de cercetare
„Cronica unei epoci. Studiu de arhivă
privată și publică” susținută de
prof. dr. Ionel Teodorescu.

EDITURA ELISAVAROS

Telefon. 220.94.06

ISBN 973 - 97982 - 2 - 5

AUTORIZAȚIE FUNCȚIONARE J / 407/202107/1993
Avizul Ministerului Culturii Nr. 2238 / 93

Tiparit la Tipografia ELISAVAROS

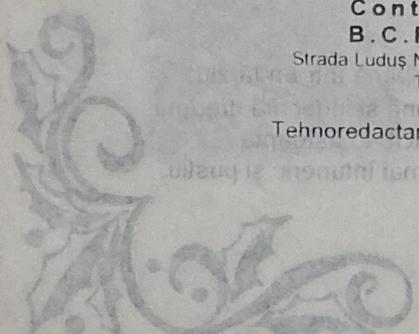
Cont: 4072644133

B.C.R. sector 6

Strada Luduș Nr. 32, Sector 1, București

Telefon: 638.30.16

Tehnoredactare computerizată: **ELENA SORA**

PLÂNSET PENTRU CEI ARUNCATI IN GROPI COMUNE

Coboară-Ți Doamne privirile în jos,
să vezi pusderie de gropi comune risipite
De-a lungul și de-a latul Țării
și câte oseminte zac ascurse
în pământurile noastre cotropite.

Avem lopeți și sape pentru săpat,
buldozere moderne bune de scurmat,
dar mormintele de nimenea știute,
vor rămâne pentru totdeauna mute.

Și chiar de-am asista la deshumare.
Tot nu vom ști cum se numește fiecare.
Vom afla misterul la Vremea de Apoi.
Când vom invia împreună și ei și noi.

Ni-i sufletul plin de obidă acum,
îngenunchem pentru ei smeriți și ne rugăm,
în fața Troițelor înălțate,
De mâini pioase la margine de drum.

